

Dr. Sezen KAMA IŞIK

**AVRUPA
VERİ KORUMA HUKUKUNA
ANAYASAL BİR BAKIŞ**

**2016/679 Sayılı GVKT (GDPR) ile 6698 Sayılı
KVKK'nın Detaylı Analiz ve Karşılaştırması ile**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM İNSAN HAKLARI GENEL KURAMI IŞIĞINDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKI

I. KAVRAMSAL OLARAK İNSAN HAKLARI.....	8
II. TARİHSEL SÜREÇTE İNSAN HAKLARI.....	12
III. İNSAN HAKLARI VE İNSAN ONURU İLİŞKİSİ.....	19
IV. İNSAN HAKLARININ SINIFLANDIRILMASI.....	24
A. JELİNEK ÜÇLÜSÜ: POZİTİF/ NEGATİF/ AKTİF STATÜ HAKLARI	25
B. VASAK'IN HAK KUŞAKLARI.....	26
C. HABERMAS'IN SINIFLAMASI	31
V. BİR İNSAN HAKKI OLARAK KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASININ DOĞUŞU	32

A. DÖRDÜNCÜ KUŞAK HAKLAR VE BİLİŞİM TEKNOLOJİSİ.....	32
B. BİLİŞİM TEKNOLOJİSİ KARŞISINDA ÖZEL YAŞAMIN GİZLİLİĞİ VE KORUNMASI.....	35
C. KAVRAMIN ORTAYA ÇIKIŞ NOKTASI OLARAK: MAHREMİYET	38
D. MAHREMİYET VE AMERİKAN ANLAYIŞI.....	41
E. MAHREMİYET VE AVRUPA ANLAYIŞI.....	46
F. MAHREMİYETTEN KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA VERİ KORUMA HUKUKUNUN GELİŞİMİ	55
VI. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KAPSAMINDA BAZI TEMEL KAVRAMLAR.....	61

İKİNCİ BÖLÜM AVRUPA VERİ KORUMA HUKUKU

I. AVRUPA KONSEYİ	72
A. 108 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN OTOMATİK İŞLENMESİ SIRASINDA GERÇEK KİŞİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞME VE SÖZLEŞME 108+ REVİZYONU.....	76
B. İNSAN HAKLARI AVRUPA SÖZLEŞMESİ.....	82
1. İHAM Kararları Bağlamında Mahremiyet Kavramı ve Özel Yaşamın Gizliliği ve Korunması Hakkı.....	83
2. Özel Yaşamın Korunması Hakkı Bağlamında Kişisel Verilerin Korunması	88
3. Özel Yaşamın Korunması Hakkı Bağlamında Sağlık Verilerinin Korunması	103
II. AVRUPA BİRLİĞİ	106
A. AB TEMEL HAKLAR ŞARTI.....	108
1. Kapsam ve İçerik.....	109

---

2. İlgili İçtihat.....	111
B. 95/ 46/ AT SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ VE SERBEST DOLAŞIMI BAKIMINDAN BİREYLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN AVRUPA PARLAMENTOSU VE AVRUPA KONSEYİ DİREKTİFİ..	117
1. Kapsam ve İçerik.....	119
2. İlgili İçtihat.....	129
C. VERİ KORUMA REFORMUNA GÖTÜREN DİĞER DÜZENLEMELER.....	139
1. 97/66/AT Sayılı Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Özel Yaşamın Korunması Direktifi.....	139
2. Avrupa Topluluğu (Amsterdam) Antlaşmasının 286. Maddesi.....	140
3. 2002/58/AT Sayılı Elektronik İletişimde Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Özel Yaşamın Korunması Direktifi.....	141
4. 45/2001/AT Sayılı Topluluk Kurum ve Organları tarafından Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Verilerin Serbest Dolaşımı Bakımından Bireylerin Korunması Direktifi.....	142
5. 2006/24/AT Sayılı İletişim Trafik Verilerinin Saklanması Direktifi (Kamu İletişim Ağları veya Kamuya Açık İletişim Servislerinde Üretilen veya İşlenen Verilerin Saklanması Direktifi)	144
6. Lizbon Anlaşması	145
D. VERİ KORUMA REFORMU	147
1. Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün Getirdikleri	150
a. Uygulama Alanı	152
b. Kişisel Veri ve Özel Nitelikli Kişisel Veri.....	154
c. Kişisel Verilerin İşlenme Şartları	156
d. Üçüncü Ülkelere Kişisel Veri Aktarımı.....	159
e. Veri Öznesinin Hakları	162

f. Veri Denetleyicisi ve Veri İşleyicisi.....	164
g. Önleyici Veri Koruma- Denetim ve Yaptırım Sistemi.....	168
h. Yeni Teknolojiler Bağlamında Veri İşleme.....	177
(1) Büyük Veri (Big Data)	178
(2) Bulut Bilişim (Cloud Computing)	180
(3) Blokzincir (Blockchain).....	182
(4) Nesnelerin İnterneti (Internet of Things)	185
2. 95/46/AT Sayılı Direktif ve Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün Karşılaştırılması.....	186
E. VERİ KORUMA REFORMU ÖNCESİ GELİŞMELER İLE REFORMUN ULUSAL HUKUK DÜZENLERİNE ETKİSİ.....	191

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AVRUPA VERİ KORUMA HUKUKUNUN TÜRK HUKUK SİSTEMİNE ETKİSİ

I. ANAYASAL HÜKÜMLER VE KANUNİ DÜZENLEME	206
A. ANAYASAL DÜZENLEMELER.....	206
1. Kişisel Verilerin Korunması Hakkı (AY md. 20/3).....	206
2. İlgili Diğer Haklar	214
a. İnsan Onuru ve Kişiliğin Serbest Geliştirilmesi Hakkı (Başlangıç ve AY md. 17).....	216
b. Özel Yaşamın Gizliliği (AY md. 20).....	220
c. Konut Dokunulmazlığı (AY md. 21).....	222
d. Haberleşme Hürriyeti (AY md. 22).....	222
e. Din ve Vicdan Hürriyeti (AY md. 24).....	223
f. Düşünce Hürriyeti (AY md. 25- AY md. 26)	224
g. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Hakkı (AY md. 34)	225

---

h. Bilgi Edinme Hakkı (AY md. 74).....	226
B. KANUNİ DÜZENLEME (6698 Sayılı KVKK'nın Getirdikleri).....	227
1. Uygulama Alanı	230
a. Konu Açısından.....	230
b. Kişi Açısından.....	234
c. Yer Açısından	238
d. İstisnalar.....	239
2. Temel İlkeler	248
3. Kişisel Verilerin İşlenme Şartları.....	254
4. Kişisel Verilerin Aktarımı.....	264
a. Yurt İçinde Üçüncü Kişilere Aktarılması	265
b. Yurtdışına Aktarılması	265
5. Veri Öznesinin Hakları (KVKK md. 3- İlgili Kişi)	269
6. Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri.....	275
7. Denetim ve Yaptırım Sistemi	281
a. Bir Denetim Organı Olarak Kişisel Verilerin Korunması Kurulu.....	281
b. Yaptırım Sistemi.....	293
II. İLGİLİ ANAYASAL İÇTİHAT	297
A. KANUNİLİK VE ÖZELLİKLE VERİ İŞLEMENİN KANUNİLİĞİ.....	298
B. DEMOKRATİK TOPLUM DÜZENİNDE GEREKLİLİK	312
1. Hakkın Özüne Dokunma Yasağı	315
2. Ölçülülük	331
III. AVRUPA VERİ KORUMA HUKUKUNUN ULUSAL HUKUKA ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ....	355
SONUÇ	361
KAYNAKÇA	369